

Изази неђељом.

Цијена: За ЦРНУ ГОРУ и АУ-СТРО-УГАРСКУ (с БОС-НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ) на годину 6 ф., на по го-3 ф., на четврт године 1 ф. и 50 новчића. За све остале земље ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на годину 20 франака, на по године 10 франака, на чет-врт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаће се у плаћеним писмима непо-средно администрацији „Гл. Црногорца“ на Цетинје, а може се и картом упут-ницом на пошту у Котор. Дописи пишу се уредниш-тву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од реда 5 новчића. За веће и на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

Београд, 31 децембра. — Представници великих држава изјавили су Краљу честитку својих влада на сретном свршетку обнове устава.

Сриједац, 31 децембра. — Глас о вјерењу принца Фердинанда није истинит. Чланови синода, Симеон, Константин и Клемент примили су наредбу од владе да се врну у своје епархије.

Дармштат, 31 децембра. — Глас да ће се кнегиња Алина брзо вјерити са Наследником Цесаревићем, пориче се.

Берлин, 1 јануара. — Пориче се провонени глас, да се пруско-њемачка влада погађа са војв. Кумберландом о напљедству у Брунsvику.

Сриједац, 1 јануара. — У војсци многи унапријеђени. Александар Батенберг спомиње се у списку војске као ђелерао.

Петроград, 1 јануара. Изашао је Царев указ, којим се наређује да се батаљони стријелаца помноже у цукове, а три батаљона запаса у запасне цукове.

Беч, 2 јануара. — Његово Величанство Тесар изволио је данас на подне походити Њих. Свјетлости Кнегиње црногорске, Милицу и Стану, у њиховој гостионици. Цар. руски вел. посланик, књаз Лобанов, био је у Кнегињица јучер по подне. Јутрос је министар иностраних дјела, граф Калноки, походио Гос. Вожа Петровића. По подне је Господин Вожа био примљен у Његово Величанства Тесара.

Берлин, 2 јануара. — Цар је данас отворио пруски краљевински сабор (Landtag). У свом пријестонском говору Цар увјерава да су односи са свијем странијем државама пријатељски. Походећи своје пријатеље владоце, Цар се увјерио да се може надати и даљем одржању мира. — Бисмарк није био при отварању сабора.

Властелински дом изабрао је досадашње часнике. Посланички дом бираће их у сриједу.

Беч, 4 јануара. — Кнегиње Милица и Стане кренуле су данас на подне у Петроград.

Берлин, 4 јануара. — Посланички дом изабрао је досадашње старјешинство. Министар финансије поднио је прорачун за ову годину и разложио извјештајем, по којем је у овој години финансијски положај бољи са 62 милиона.

Берлин, 5 јануара. — Глас, да је кнез Бисмарк оболио, дажан је: Бисмарк чини своје обичне шетње, данас је походио инглеског посланика. — Цар је примио оставку министра правде, Фридриха.

Цариград, 5 јануара. — Бугарске власти не пуштају преко бугарске границе путника из Турске без правилног путног листа, нити признају турскијех тескера без визе бугарског агента.

ИЗ НОВИНА.

Анд. Ђорђевић наставља своју студију у „Браничу“ под насловом: *Богинићев општи имовински законик за књажевину Црну Гору* овако:

II.

(Наставак.)

Куповати на обид или окушај, (чл. 251). — Куповина ствари које купате ваља, (§ 645); *emptio ad gustum*; la vente ad gustum; der Kauf auf Besicht oder Probe.

Куповина према огледу или мостри, (чл. 252). — Куповина на пробу, (§ 667) — *emptio ad comprobationem*; la vente à l'essai; der Kauf nach Probe.

Кућа или кућна заједница, (чл. 964 и 965). — За друга или задружна кућа. — Чл. 964 гласи: „Кућа, т. ј. домаћа заједница, у својој цјелини ступа на мјесто чланова Куће. Кућа је, дакле, као неки одлучени појам за обитељ која се сматра да је носилаца укупна домаћег рада и имовине“.

А ће су те донјели врагови!

Да си соко, па да имаш крила,

Или да си из планине вила,

Не би крила месо изнијела,

Камо л' ноге твојега ђогина!“

Са страхом му Асан проговара:

„Ох, не збори, господару Вуче!

Не међи ми име на јунаке:

Ја пијесам силан Асан ага,

Но сам момак Сењанина Ива.

Лијепо те Иво поздравио,

Да сакупиш по Котору момке,

Ево горе у планину Турци,

Да идемо, да им ударимо;

Него саде али икадаре!“

Мудар био Мандушићу Вуче,

Мудар био па се преварио:

Опадио на кули лубарду.

Искупи се тридесет момака

Бескућника и безобразника,

Кома није жао погинути,

Који нема оца ни матере,

Који нема брата ни еестрице,

Ни љубовце — о грлу синцира.

Отале се чета подигнула,

А пред четом Мандушићу Вуче

Собом води слугу Милована.

Кад дођоше у једну планину,

Ту су трудни мало починули

И по чану понили ракије.

Па говори силан Асан ага:

„Господару, Мандушићу Вуче!

Ви ме мало овђе причекајте,

А ја одох срести господара.“

Ал' да видиш силан Асан-агу,

Право оде ка Котору граду,

До бијеле Мандушића куле,

Да зароби Вукову Милицу.

Када Асан у Котору дође,

Угледа га Вукова Милица

Са пендера од бијеле куле,

По чувењу па га и познаде;

Ал' Милица лоша срећа била,

Кућанин, члан Куће, (чл. 695); — За другар (§ 515).

Лазила или одрови (чл. 136).

Лични имаоник, (чл. 954), је сваки

човјек; а нелични имаоник је држава,

друштво имаоничко, и т. д.

Лично омиље. Цијена која долази

од лична омиља, (чл. 926); — *pretium affectionis*; der Affectionswerth.

Матица, (чл. 972), — оригинал

исправе.

Мјесто пребивања, (чл. 958),

— в. (§ 49); — *domicilium*; le domicile;

der Wohnsitz, — Добровољно и потребно

мјесто пребивања (d. voluntarium; d. neces-

sarium).

Нагодба, (чл. 473), — поравњење,

(§ 754); *transactio*; la transaction; der Ver-

gleichvertrag.

Најам, (чл. 877). „У најам се узимљу

не само људи, служитељи и људска радња,

него и ствари, као: куће, дућани, живо, и

т. д. По томе, у овоме закону, ријеч

најам, кад је говор о стварима, значи то

исто што и кирија“. — *Locatio-conductio*;

— *le contrat de louage*.

Најам радње или службе, (чл. 879),

(§ 706) *locatio conductio operarum*; — *le*

louage d'ouvrage; der Lohnvertrag.

Најам радње одејком, (чл. 348), —

(в. §§ 706 и 713). *Locatio conductio operis*;

le louage des entrepreneurs d'ouvrage; die

Werkverdingung.

Најамник или радник, (чл. 879),

или најмљеник, (чл. 333) — пошљеник (§

719); *conductor operis*; — *l'ouvrier ou l'en-*

trepreneur; der Bestellte.

Најмилец или наручилац радње,

(чл. 879) — наручилац, (§ 810); *locator*

operis; le maître; der Besteller.

Најмовина, (чл. 276), — награда,

плата, (§ 706, 721) *merces*; le prix (le

loyer, les gages); — *der Lohn*.

Намир, (чл. 611), исплата; *solutio*;

le payment; die Zahlung.

Намирница или одужница,

(чл. 975), — призваница (квита, намирница)

(§ 926).

Намјењеник, наречени примац,

(чл. 370, 373), — примац (§ 290) — *le*

déstinataire; der Uebernehmer.

Наповина, (чл. 41), — (§ 265); на-

нос или наплава, *aluvio*; l'allovion;

das Anspühlen.

Наполица. Давање земље или жи-

вотиње у наполицу, (чл. 309, 313), (в. §

705); *le bail à metairie, et, le bail à cheptel*

simple (чл. 730 франц. грађ. законика). —

Отуда: наполичар.

Наредбени закони, (чл. 775), императивни закони.

Наруч или посуда, (члан 876), —

наруч, или посуда (§ 582); *commo-*

datum; le prêt à usage; der Leihvertrag.

Наручитељ, наручилац радње, (чл.

362, 879); — в. најмилец радње.

Насиље, (чл. 518); сила, страшење,

принуда, (§§ 28 537); *vis compulsiua,*

metus; la violence; der Zwang.

Натапање земље, (члан 122);

l'irigation.

Недостиж, (чл. 180, 321), — недо-

статак.

Недопуштена дјела, (чл. 943),

преступи и као-преступи; *delicta, quasi*

delicto; — *les délits et quasi-délits*; die

widerrechtlichen Handlungen.

Недостаци (мање) у вољи

уговорника, (чл. 518), насиље или

озбиљно плашење, непоштена пријевара,

заблуда; (в. § 537).

Незван вршилац туђега по-

сла, (чл. 162), — (в. § 628 и 629); *nego-*

tiorum gestor.

Незвано вршење туђих по-

слова, (чл. 947), (в. §§ 628 и 629); *gestio*

negotiorum; la gestion d'affaires; die

Geschäftsführung.

Незломљена држина, (члан 816);

савјесна државина, (§ 204); *posse-*

ssio bonae fidei; la possession de bonne foi;

der Besitz in gutem Glauben.

Незломљени држитељ; савјесни

држалац, (§ 204) *possessor bonae fidei*;

le possesseur de bonne foi; der regliche

Besitzer.

Немоћ ума или слабоумље,

(чл. 658, 967); душевна болест;

l'aliénation mentale; die Geisteskrankheit.

Немоћник т. ј. човјек нездрава

ума, (чл. 653).

Неодољива сила, (чл. 367); не-

одољив догађај (§ 245 а тач. 2 грађ. пост);

vis major; la force majeure.

Неоправдано користвовање

туђим, (чл. 595—602). Дугови од не-

оправдана користвовања туђим били су сан-

кционисани тужбама т. зв. *condictiones sine*

causa у ширем смислу, које се у њемачком

праву називају *die Bereicherungsklagen*,

или *die Klagen auf Rückerstattung des*

grundlosen Gewinnes. А то су ово: 1-во

condictio indebiti (§ 902 срп. грађ. зак.);

2-ро *condictio causa data causa non secuta*;

или с. *ob rem dati* или *ob causam futuram*,

примјери: § 61 и 62, повраћај датог ми-

раза кад се брак не закључи и т. д.; 3-ће

condictio ob turpem vel injustam causam; и

4-то *condictio sine causa*. — Све су ове

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

АСАН-АГА И ЉУБА МАНДУШИЋА ВУКА.*)

Вино пију шездесет Турака
У планини на једној долини,
На долини, на зеленој трави,
С њима пије силан Асан-ага;
А кад су се пованили вина,
Проговара шездесет Турака:
„Господару, силан Асан-ага!
Ти си лијеп кано и ђевојка,
Ожени се, Бог те не убио!
Ево у нас шездесет Турака,
У нас има доста ђевојака,
Па обирај коју ти је драго.“

Ал' говори силан Асан-ага:
„Фада вама, шездесет Турака!
Ја с' одавна јесам зарекао,
Ако би се икад оженио,
Ни с ђевојком, нит' ћу удовицом,
Већ са женом иза жива мужа,
Баш са љубом Мандушића Вука,
Из Котора**) бијелога града;
Јали с њомо, јал' земљицом црном.“

То изрече, на ного скочио,
Па се меће ђогу у рамена
И поћера сентом и ћенаром,
Право оде у Котору граду.
Када Асан у Котору дође
Пред бијелу Мандушића кулу,
Видио га Мандушићу Вуче
Са пендера од бијеле куле.

Проговара силан Асан-ага:

„Добро јутро, господару Вуче!“

Ал' говори Мандушићу Вуче:

„Зло ти јутро, силан Асан-ага!“

*) Ову ми је pjesму казао гуслар Илија То-
шић, који ми обећа још неколико казати (мислим
прије не печатане). В. Р.

**) Ја мислим да је гуслар увео Котор мје-
сто Котар, као што се види напријед у pjesми.
В. Р.

Бјежу кули отворена врата.

Кад то виђе силан Асан-ага,

К'о да га је сунце огријало

У сред глуве црне ноћи пусте,

Па умета у бијелу кулу

И по кули покупио благо.

Ал' да видиш Вукове Милице:

Опадила на кули лубарду,

Не би л' окле помоћ прискочила;

тужбе истим редом обухваћене у општ. имовинском законику (чл. 595, 599, 600 и 601).

Непогиб. Узимање стоке у непогиб или под кесим, (чл. 322), (в. § 694).

Непокретна (чл. 56), непокретно добро, непокретност.

Непоречна одлука, извршна одлука (судска).

Нестадак или пропад ствари, (чл. 391); (§ 912); *arcesis perit ei cui debetur; genera non pereunt* (чл. 933 „врста не гине“); *la perte de la chose que*.

Неправилна или нетемељита држина, (чл. 820). — Незаконна државна (§ 926); *possessio injusta; la possession injuste, illégitime; der unrechtmässige Besitz*.

Ниптав (уговор и т. д.), (чл. 918) — неважећи (уговор, правни посао, и т. д.), *nullum (negotium и т. д.)*.

Обавјерена или одостовјерена исправа (чл. 973). Оавјерена исправа.

Обдареник, (чл. 485, поклонпримац, (§ 565); *le donataire; der Eeschenkte, der Geschenknehmer, Donatar*.

Обир. Дуг на обир, (чл. 528) — (в. § 549); *obligatio alternativa; l'obligation alternative; die Wahlobligation*. — Обвеза или дуг с избором?

Овласт, (чл. 483). — овлашћење (ауторизација) или допуштење које муж или суд жени даје ради закључења правних послова.

Овлачник је дужитељ или дужник кад је у деци или одвлаци, (чл. 922).

Одложни услов, (чл. 940); *conditio suspensiva; la condition suspensive; die aufschiebende Bedingung*.

Одржај, (чл. 845). — Застарелост за стицање својине и других стварних права, (§ 922); *usucapio acquisitiva; l'usucapion ou la prescription acquisitive; die Ersitzung*.

Одржај слободе, (чл. 851); *usucapio libertatis* (код службености).

Одужница в. нампрница.

Одустаница, (чл. 935); одуста-ница или вишмандук, (§ 551); *argha rawni tentialis; das Reugeld*.

Оклад, (чл. 475). — оклада, (§ 691); *arptions; le pari; die Wette*.

Опомена дужника, (чл. 972); в. § 887; *interpellatio debitoris; l'interpellation; die Mahnung des Schuldners*.

Опорека повјеро, (чл. 408); опорицање (ревокација) пуномоћства, (§ 622).

Опорука или завјештај, (чл. 756); *testamentum, завјештање, (§ 424) testamentum*. Ја бих ријеч опорука задржао за *delatio hereditatis*.

Опремиоц, (чл. 735) пошиљак или отпријемач ствари.

Опрјека, (чл. 469), *exsertio* (?)

Опроштај дуга, (чл. 621), (в. § 906); *pacum de non petendo; la remise de la dette; der Erlass, der Nachlassvertrag*.

Опсједодба, (чл. 235); опсједочење н. пр. стања калве ствари.

Особак или особина, (чл. 483, 667); лична, одвојена добра задругарева или женина, (§§ 406 и 768). — (Овај термин може се угодно употребити и за означење паравералних добара жениних, *les biens paraphernaux; das Sondergut*).

Основна исправа или устав друштва, (чл. 725, 726); штатути или правила друш-

твена, (§ 38 трг. зак.). — Не би, држим, било згорег усвојити израз: основник или правилник.

Остава. Она је обична и остава у невољи, (чл. 881, 882); остава изи аманет (§ 569 и 579); *depositum, dep. miserabile; le dépôt nécessaire; der Vervah-rungsvertrag*. — Ријеч „аманет“ налази се и у црногорском законику, али не као синовим ријечи оставе. „Аманет, вели члан 882, такође је остава, али така, да према повећој вриједности, или иначе погледом на врсту ствари и бијећи оставе, и према приликама, она обично тајно бива, те изискује особита повјерења у храниоца“.

Оставиоц, (чл. 881) в. давалац на оставу.

Оштећеник, (чл. 600), онај који је оштећен, (§ 305).

(Наставиће се.)

25-годишњица црвеног крста.

(Свршетак.)

У мјесецу Септембру дође у Црну Гору друга руска мисија, од општине Крестовоздвиженске, под управом г. Торопова. Ту је било шест љекара, дванаест болничара и петнаест мило-срдних сестара, и све одмах распоре-дише по шпитаљима, у којима је пер-сонал већ био недовољан.

При крају мјесеца Октобра г. Па-њутин уступи мјесто Ђенералу Буху, који видећи да су већи бојеви све ређи због зимњег времена, управи сву дјелатност црвеног крста на гладне и голе масе бјегунаца из Херцеговине и Васојевића, и стане им раздавати помоћ у новцу и натури. Рачуна се на 8.000 коли хаљина, обуће, рубља, што је руско човјекољубље послало преко Котора и раздато потребницима под надзором органа црногорског цр-веног крста.

Кад је Русија ступила у рат про-тив Турака, у Априлу мјесецу. Главни одбор из Петрограда посла нову сани-тарну мисију, трећу по броју, из По-кровске општине и у којој је било више љекара, два апотекара и петна-ест милосрдних сестара. Ђенерал Рих-тер, који је био на челу овог одје-љења, поново приреди уз припомоћ нашег Одбора јавне зграде, које су биле на расположењу и неке приватне куће, попуни преносни и превозни ма-теријал, и осигура доставку хране. Он пропутије по унутрашњости земље да прегледа болнице и да нове отвори гдје буде потреба близу бојног поља. При сјеверној војсци уреди одјелење од стотину људи под командом дра Шчербака и апотекара Јова Дреча. Овом корисном установом уклонила се једна велика незгода за ратника црно-горског, што је на име потјецала из

традиционалне дужности, да изнесе из бојне линије рањеника, који је пао поред њега. Болница у Грахово на ново се уреди, другу подигну у Мо-рачи, а трећу у Острогу. Девет дана што је требало да се продре од Ник-шића до Подгорице, — иначе један обични дан пута, — стадоше Сулејман пашу, који је потрчао са својих 48 баталона на Балкан, небројених жр-тава. Ови крвави дани донијеше и на-ма, поред осјетних губитака, и велики број рањеника; свима је указана прва медицинска помоћ и били су уредно евакуисани преко Данилова града и Ријеке на Цетиње и Његуше. Кад је 27. Августа освојен Никшић, војнички шпитаљ у вароши одмах је преустројен и за примање отворен. Наше друштво побринуло се својски о турским рањеницима, који су ту па-ђени у најжалоснијем стању. Пошто је офензива војске окренута па југ, к Бару и Опињу, отворена је једна по-кретна болница у Сотопићима, а једна етапа (свратиште за рањенике) у Су-сташу. Бар након очајничке обра-не најпослије падне 31. Децембра 1877, и наше друштво примило је 200 турских рањеника, и лијечило их као да су то били рођени Црногорци.

Од устанка у Невесињу па до закључка мира у Св. Стефану, дакле у току три године непријатељстава, која су била прекидана кратким пропла-ница примирја, број рањених дости-гао је 8.000, цифру односно врло ве-лику, а број боних 12.000. И сви су пали на рамена добровољној помоћи, јер одјељног војеног сањитета није ни било. И овај тешки задатак извршио је Црвени Крст стварно, у изванред-ним приликама и размјерама. Ратник Црне Горе, који је живио од пет ви-јекова у непријатељству са својим су-сједом Турчином и непрестано се с њиме крвавио, није у свом живом о-бражењу могао ни замислити двије жртве, са свијем друге вјере и расе, два вје-чита непријатеља, како леже један до другог као намјерници у истом госто-љубивом дому и како им узајамне ране видају исте милосрдне руке.

Цио руски персонал испуњавао је тешку дужност, давајући помоћ страдалницима са безпримјерним зна-њем и пожртвовањем. Било је ту чу-вених имена, одличних љекара, међу осталим учени професор московског универзитета, др. Склифасовски.

Послеђња руска мисија вратила се у Русију мало дана по Св. Сте-фанском миру, посећи са собом благо-дарност Њихових Височанстава и ци-јелог народа. На жалост руска рев-ност није могла бити без жртава. Осим многих случајева разболијевања, пер-сонал је изгубио ваљаног доктора По-лисадова, ког је покосила епидемија тифуса на Грахову 14 Јула 1876.

Протођакон Филип Радичевић, члан нашег Одбора, који је био придат грима руским мисијама као тумач и секретар, дао им је правичну похвалу у својој брошури: „Рад руског Црв-ног Крста у Црној Гори“, која је штампана 1879 год.

Пошто се рат свршио, рад нашег друштва мало по мало обуставио се. Стовариште болничког материјала и оно мало новца употребљено је на двије амбуланције у Подгорици и Ан-дријевици, за вријеме нашег сукоба са Арбанасима у зиму 1880—81 због Плава и Гусиња, који су били присуђени Црној Гори берлинским у-говором. Смрћу двају наших заслуж-них чланова, секретара Шпира Кова-чевића у 1879, и председника митр. Љубише у 1884, друштво се као распао. Но српско-бугарски рат иза-звао га је опет у живот. И нови Од-бор под предсједништвом архиепи-скопа и митрополита Митрофана послао је тада из својих скромних средстава по 1000 франака средишњим одбори-ма ратујућих страна.

(Mémorial de la Croix-Rouge 1863 — 1888, страна 187—191.)

Голубовци (Зета), мјесеца децембра. (Лије примјер р до љуб ља.) — Примљеном школована дјеца у равној Зети за текућу школску годину бијаху пред школску комисију приведено шеснаесторо дјеце из села Бериславаца и Гостиља, од које комисија пробра синове најимућнијих сељана и записа их у ред ђака. Међу приведеном дјецом бјеше једно врло сиро-машно дијете које речена комисија не хтједе уписивати у записник ђака, па и ако дијете бијаше вољно да иде у школу — но баш у тај час кад се читаху имена ђеце, која ће ове године бити ђаци, слу-чајно тун стиже г. перјаник Алија Ђурђе-вић, који одмах уљудно запита комисију за оно сиромашно дијете које му очи бјежу наушњене сузама и које г. Алија до тог часа никад није ни чуо ни видео нит икога његовог познавао: „Јестели то сиромашно дијете записали да учи школу?“ На то му ком. одговори: да није записано стога, што је отац сасвим сиромашан те га не-може издржавати. Тада г. Алија рече комисији: „Ја вас молим, да то дијете запишете да учи, јер познајем да ће од овог ђетета изаћи вриједни и ваљани човјек — а за његову одјећу, књиге и карту ја ћу се старати, па и хране ако би му мањкавало даваћу му; јер држим, да би грехота била овако дијете без школе оста-вити.“ На то му школска комисија захвалише и сиромашно дијете записаше међу ђаке. а г. Алија пошто то рече крену даље на свој посао.

Што рече млади Србин мухамеданац т. ј. г. Алија Ђурђевић то и изврши, јер иза тог говора након мјесец дана дође у Голубовачку школу (у Зети) и донесе своје благодјејану сву одјећу од главе до зелене траве, а уз то књиге и све друге ђачке потребе — Још га ту очински поса-вјетова, да слуша свога учитеља, да добро учи и да се поштено влада; па поред тога препоручи учитељу, да би том ђетету нашао стан ближе школе, који би он плаћао, само да неби тај његов благодјејанац по-рђавом времену морао ићи својој кући, која је од школе далеко по сахата. И том приликом г. Алија рече, да ће то дијете издржавати док сврши 4. разреда, па да ће и даље, ако икако могне.

Овако родољубиво пожртвовање од Србина мухамеданца г. перјаника Алије Ђурђевића из Подгорице, нек послужи за примјер многим нашим могућим право-славним Србима, а тим више онијема, који пороца свога немају, а туђи не помажу ни чим.

А младоме перјанику г. Алији Ђурђе-вићу мухамеданцу сваки поштени човјек за поменуто дјело рећи ће: Хвала му! и такви се примјери код нас множили. — Аферим, Алија-ага!

Србин православни.

Из Дробњана смо добили накнадно још овај допис о споменутом већ несрећ-ном случају сватовском, при крају мјесеца новембра прошле године:

Господине уреднице: Ево вам коћу да напишем неколико немилих редака, немилих за то, што ће се из њих читати једна грозна и крвава трагедија, која се још до данас није ни чула а толи догодила у нашој отаџбини Црној Гори, тако бар и старици наши говоре; а то је било овако: 12 ов. м. дођу сватови за ђевојку из села Безуја окр. Пивског, у наше племе у село Мокро. Сватови су били чувени Гаговићи, који су дошли да воде ђевојку из села Мокрога, именом Митру кћер Милутина Радовића (Китаља), за сином Станише Га-говића на Безује. Пошто су тај дан у вече сватови дошли и преноћили у селу код другејих сељака и код Милутина, ова ђевојчина, као што је већ и обичај овдаш-њи, сјутра дан у јутро искупе се код до-маћина оца ђевојачкога. По реду сватовском сврши што треба и по досадашњем оби-чају, по наредби сватовске старјешине, ђевер изведе ђевојку за руку, и чим преко кућенога прага искорачи са ђевојком која је ђеверу с лијево стране ходила, ђевер тргне леворвер иза појаса, да пуца и огласи у обичајни ред да је већ ђевојка сватовска. У то се ђеверу пушка откине за појасом, при првом покупу десне руке, и рани га кроз лијево стегно од ноге, а несретну ђевојку такођер, кроз десну ногу, при самом куку од ноге, те јој куршум застане под саму локвицу од кољена. Један сељачки назовни ђекар сјутри дан је из-вадио зрно.

Правог ђекара (доктора) који би рану познао и лијечио, није било при руци, нити га је ко тражио, те је ђевојка већ умрла посавије 11 дана тешких мука и болова. А ђевер ђевојке који је убио и себе и ђевојку, и дан данас је још залуду жив, али како се чује, смрт му је неизбјежна. Највише се мора жалити у том рачају, што при руци нема научног хирурга, а стари наши природни самоуци у хирургији махом су изумрли.

Прошлого љета једни су сватови пу-цајући исто обранили једну ђевојку у на-шем племену која је сакага остала. Пу-цали су, разумије се, из пијанства и из

Напио се силан Асан-ага,

Напио се, па је и заспао.

Кад то виђе Вукова Милица,

Крадо кључе од бијеле куле,

Па на кули отворила врата.

А дозиваје слугу Милована:

„Миловане, моја вјерна слуго!“

Али саде, али икадаре,

Да бжежимо ка Котору граду!“

Али говори слуга Миловане:

„Јако ти је сада побјегнути

Е нијеси ни гладна ни жедна!

Али није јадном Милована,

Милован је и гладан и жедан.

Јези штогод остануло, госпо,

Тамо горе на софру свијетлој?

Бих се мало понанио вина.“

Проговара Вукова Милица:

„Има доста, моја вјерна слуго;

Него хајде, па да путујемо!“

Кад Милован госпу разумио,

Истрча је на горње чардаке,

Ве су Турци санак боравили:

Нити једе, нити пије вина,

Но од бедре сабљу повадио,

Па у Турке јуриш учинио.

Посвјече шездесет Турака. —

Мили Боже, на свему ти фала!

Да је коме погледати било:

Саа је кула у крв огрезула!

Али да видиш јада изненада:

Пробуди се силан Асан-ага

С Милованом на се уфатио,

Сцепаше се за кости јуначке,

Носише се тамо и овамо,

Док се пусти таван проломио

И на други оба пронадоше;

Ни ту један другог не пуштају.

У авлији оба изађоше,

По авлији сад се поћераше.

А да видиш силан Асан агу,

Б'једе су га пјене попануле,

Милована б'јеле и крваве;

Кад сво ти Вукове Милице,

Миловану слуги говорила:

„Миловане, моја вјерна слуго!

Ја би рекла и бих се заклела,

Да ј' у тебе срце од јунака,

А у теб' је срце ђевојачко!“

Кад то чуо слуга Миловане,

Ману с њиме тамо и овамо,

Асаном је о тле ударио,

Па му стаде ногом под гроце,

А извади Асанова ножа,

Сјури му га у срце јуначко.

Ту је туждан мало починао,

Па засједе за софру свијетлу

И наложи, те се напи вина.

А када се добро понанио,

Стаде робит Асанову кулу,

По кули је покунио благо,

Натовари шест товара блага;

Метнуо је Вукову Милицу,

Метнуо је за се на ђогиња,

Увеца је свиленијем пасом,

Па окрену друмом кроз планину;

Кудгод пође у Котору дође,

На бијелу Мандушића кулу.

Кад га виђе Мандушићу Вучо,

Од смрти се вине зачудио.

Али да видиш слугу Милована

Бе му 'ваку ријеч бесједно:

„Господару, Мандушићу Вуче!

Ево теби твоје вјерне љубе,

Да ми није од Бога грехота

А од људи затор'и срамота,

Вјенчао бих је себи за љубовцу;

Али не ћу, но ти сретна била!“

Од тог доба Мандушићу Вуче

Милована добро миловао:

Б'језу му је ограло кулу

Крај његове, бољу од његове;

Ожени га которком ђевојком.

То је било, Бог зна, је ли било,

Нама, браћо, дуго здравље било!

У Ерцеговоме, 15 новембра 1888.

несмотрености. О овоме и таким случајевима, говори народ и вајка се, да ли зна ваша влада, говорећи да би добро и мудро учинила, кад би наредила судијама и капотанима да забрани то глупо пуцање; а особито оловом, при свадби и другом веселу.

Пошто се несмотрени и зелени људи сами не могу научити, а од паметнијех их у друштву није лако раздвојити, то може наша влада законитим својим расписом најбоље у ред довести, да се зла из коријена чупају и да коров не узима виши мах.

Дробњаци, 24 новембра 1888.

Један Дробњак.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Ц е т и њ е, 7 јануара.

(Нова година у Двору.) На Свијетлом Двору дочекала је нова година уобичајеним начином. Потоњу вечер прошле године окупили су се званице, представници великијех држава са својим секретарима, министрима, војводе и други, у великој одаклији, око Његова Височанства Господара и Књаза и Његове Свјетлости Књаза Нашљединика, те се у пријатном разговору и забави провело до једанаестог часа. Тад је Узвишени домаћин позвао Своје госте у трпезарију на вечеру. Кад је настало поноћи те, по обичају, пуче топ са табџи да објави долазак нове године, диже се Његово Височанство те поздравивши црногорском народу, желећи му да ову годину проведе у миру и сваком добру и напретку, а исто да се цијелом човјечанству сачувају благодети мира. За тим је царско руски посланик, Г. К. М. Аргиропуло поздравивши Његово Височанство и Књазу Нашљединику. Кад је одјекнуло двадесети топовски метак, дигао се Господар и тим назначио да је вечера свршена, те настаде међусобно честитање и цјеливање. На два часа по поноћи пошли су гости дома.

На сами Васиљев-дан, послје литурђије и многољествија, било је у Двору примање честитака, како страних преставника, тако и домаћијех чиновника и грађана.

(Књаз Алексеј Николајевић Долгоруков), корнет у царско-селскијех хусара лејбгвардије Њег. Импер. Величанства, стигао је уторник на 5 часова вече на Цетиње, са својом кнегињом, рођ. кн. Шербатовом, и са Књазом Арсенијем А. Карађорђевићем, који је пошао госту у сретање до под Буковицу. Књаз А. Н. Долгоруков, чим је сишао с кола и улегао у дворца Књаза Нашљединика Данила, гдје му је приправљен био стан, одмах је, са Књ. Арсенијем, пошао на гроб свога друга, Књаза Ђорђа, те клекнувши ставио је чело главе покојникове помен-вијенац од царско селскијех хусара, другога покојникових. Вијенац је скован од сребра и приказује двије гране, лијева је дубова са жемљима, а десна ловорика. На траци те везује обје гране стоји намјена: князю георгио карагеоргиевичу дорогому товарищу лейбъ гусары.

Помолив се Богу пошао је Књаз Долгоруков Књазу Петру те изјавио му срдачнијем ријечима болећу поруку свијех другова покојникових. — Сјутра дан имао је Књаз Долгоруков, са госп. Кнегињом, част бити примљен у Његова Височанства. Том је приликом одликован крстом Данила I. — На 10 часова дават је у цркви пет. намастира парастос у покој душе Књазу Ђорђу, у име другова му, царскијех хусара. На молитви су били: Њих. Свјетлости Књаз Нашљединик, Књажеви Петар и Арсеније, изасланик, ц. р. министар Г. К. М. Аргиропуло, сви војни часници црногорски и мнозина народа. — На вече је у Свијетлом Двору био свечан објед у част изасланика царско-селскијех хусара, а послје обједа кренуо је Књаз Долгоруков са Кнегињом, преко Котора, у Петроград.

Са руским гостом кренуо је и Књаз Арсеније.

(Њег. Свјетлост Књаз Петар А. Карађорђевић) кренуо је јучер, лицем на Богојављење, преко Котора у Беч, да ниште савјета од тамошњих љекарскијех првака, ради слабости у пробавним органима. Можда ће тога ради поћи и у Париз.

(Преосвештени митрополит хаџи-Сава Косановић) пошао је у прошли понедељник на Ријеку, гдје ће провести зиму. Изасланици грађана ријечкијех дочекали су га прије уласка у варош и поздравили га у име општине.

(Професор Јов. Павли) стигао је у прошли уторник из Београда на Цетиње, са својом скоро вјенчаном љубом. Г. Павли је јучер кренуо, преко Котора, у Бар, гдје ће неко вријеме провести.

(Дворским љекарем) постао је по највишем ријешењу, на Васиљев-дан, др. Светислав Симоновић.

(Г. Јово Метличић), б. власник „Драшкова Рабоша“, дошао је јучер на Цетиње. Прилика је да ће се Г. Ј. Метличић станити на Цетињу.

(На богојављење) осветила се, послје св. литурђије, вода у студенцу на вел. пјаци, код мурве. Преосвештени митрополит, Г. Митрофан, извршио је са свештенством свети чин, пред Свијетлим Двором и многим народом. Од претставника великијех држава бјеху назочни: Ц. руски министар, Г. К. М. Аргиропуло и ц. и кр. аустроугарски преставник, Г. пуковник Тодор витез Милиновић.

(У Бар.) Њихова Височанства, Господар и Књаз и Кнегиња Милена, са Њих. Свјетлостима Књазом Нашљедиником, Књазом Марком и Кнегињом Зорком и цијелим Свијетлим Двором, кренули су данас на подне у Бар, гдје ће у дворцу Тополици провести остатак зиме.

(Архим. Дечански) О. Рафанло кренуо је преко Котора и Солуна у Скопље, одакле ће му Косовски Валија обезбједити повратак у Високе Дечане.

К њ и ж е в н о с т.

Примили смо на приказ:

Коло. Лист за забаву и књижевност. Власник и уредник Дан. А. Живаљевић. Број 1. У Биограду 1 јануара 1889. Година 1.

У том су броју ови чланци: Све и свуда. Пјесма Ђ. П. Цепедовића. — Кнез Милош и Владика Раде, из биљежака М. Ђ. Милићевића. — Суједи. Пјесма Андре Гавриловића. — Стари звоар. Прозејна година Владимира Короненка, с рускога превела К. Д. — Српска књижевност у 1888 години. Летимичан преглед. Дан. А. Живаљевић. — Двије Бранкове пјесме. Прилог Ђорђа С. Ђорђевића. — Књижевне оцјене. (О Македонији и Матедонцима, Стојана М. Протића. Оцјењује Љубомир Јовановић.) — Нове књиге. — Биљешке из књижевности и умјетности.

Уз тај 1 број приложена је ова објава: Читаоцима!

„Коло“ је поникло из увјерења, да је у нашим приликама потребан овакав књижевни лист, а на читаоцима је да рекну својим одзивом, јесмоли се у овоме преварили.

Први број „Коло“ не може ради малог простора дати подиуну слику потпуних бројева. С тога је потребно неколико ријечи.

Књижевност је наша без јединства, остављена мјесним и разноликим туђим утецајима. Међу појединим књижевним и просвјетним средиштима створени су, вјештачки или од природе, преграде, које их раздвајају и чине слабијим за развијање и за отпор туђинским утецајима. Најзнатнији је помоћник тим преградама наше међусобно непознавање, као што би први корак сваком усјељеном отпору против туђинштине било знање и позивање, нас самих. Да ту примогне, да бди над свима појавама нашега књижевног и просвјетног живота, да их бјежи и о њима јавља својим читаоцима, то је главни задатак овога нашега „Коло“.

Као једна од најглавнијих брига биће нам праћење и ширење знања о књижев-

ности осталих Словена. О Хрватима нека је од наше стране речено једном за свагда, да их сматрамо не само као најближу браћу него управ као нас саме. За то смо се постарали да листу стечеао сарадника како из свих српских крајева тако и из Хрватске.

Пошто би се лист намијењен чисто књижевним питањима у нас трешко одржао, уступљено је мјесто и забави. Доносићемо радове наших, српских и хрватских писца, а тим одабраније производе словенских и на пошлестку по гдјшто из других јевропских књижевности нарочито из оних, које су сада занемарене од српских преводилаца.

„Коло“ има једну жељу, а та је: да савјесно одржи ријеч пред читаоцима. Ту му жељу ојачава нада, да се обрати онијема, који ће га радо потпомоћи.

У Биограду о Божићу 1888.

У р е д н и ш т в о.

Потоња и крајна три броја „Стражилова“ (50, 51 и 52) донијели су ове чланке:

Бр. 50: Овидије, пјесма Војислава. — Свој гријех, приповијетка из пананског живота. Написао Илија И. Вукићевић. (Свршетак.) — Како је Пјевалица излијечио Фра-Брну. Прича Симо Матавуљ (наставак). Аферодита. Роман из старе Јеладе. Написао Ернет Екштајн. (Наставак.) — Књижевност. (Оцјена Дан. А. Живаљевића на књигу Т. Козарца. (Поуке моралне и грађанске.) — Ковчежић.

Бр. 51: * * * пјесма Војислава. — Андрија Хумски. Трагедија у пет чина, написао Андрија Гавриловић (наградила „Матица Српска“). Пети чин. — Како је Пјевалица излијечио Фра-Брну. Наставак. — Аферодита. (Свршетак.) — Писмо уред. „Стражилова“ од Андрије М. Матића.

Бр. 52: Како је Пјевалица излијечио Фра-Брну. Прича Симо Матавуљ. (Свршетак.) (То ће рећи: „свршетак“ за „Стражилово“, а за писца и за нас читаоце: свршетак првог дијела.) — Ковчежић. — Књижевне биљешке — У име опрштаја, од уредника Јована Грчића.

Братство II 4-та књига „друштва св. Саве“. У Биограду. Краљ. срп. државна штампарија 1888.

Последња грофица Бранковића. Написао И. К. Сопрон, с њемачкога превео и на свијет издао проф. Мојо Медић. У Земуну, штампарија Сопронова, 1889. Цијена 60 новч.

Помање српске народне свечаности уз мимогредне народне обичаје. Сабрао по Боки Которској, Црној Гори и Херцеговини и у реду описао Вук Врчевић. Панчево. Накладом књижаре браће Јовановића 1888. Цијена 70 новч.

Тежак основан 1869 год. илостровани орган српског пољопривредног друштва. Власник и издавалац Српско пољопривредно друштво, одговорни уредник Милутин М. Савић члан управног одбора, секретар министарства народне привреде. Година 19. Број 2. 15 децембра 1888 год. Излази мјесечно двапут 1. и 15. сваког мјесеца. Биоград, штампано у краљ. срп. државној штампарији 1888.

Садржај: А. М. Секулић. Пољопривредне станице у Босни и Херцеговини. — Ст. Кошовић. Да ли да се круна припремају вођама остави или одреже. — Ђ. Окановић. Средство против зечева да зими ое кваре вође. — Милоје Бабић. О паприци у башти. — Биљешке. Кава од жира. — Противу вашију код стоке. — Да притке буду трајашније. — Зашто се кријече вође. — Да кокоши и зими јаја носе. — Како се спремају ораси за трговину. — Средство противу шапа код оцаца. — Ђуспе од кромпира за вишње стаклади и судова земљаних. — Лише код телади. — Гласник. Оснивање ичеларско вођарске задруге у Биограду. — Дониси. Из Врњанца. — Смедерева. — Записник сједнице управног одбора. — Подлистак. Значај минералних материја у органској природи. — Позив на претплату „Тежак“ за 1889 год. — Гг. Сарадницима, дописницима и претплатницима „Тежак“ од Уредника. — Огласи и Стјечај за писара. — Администратора у српском пољоприв. друштву.

Страник, духовниј журнал. 1888. Новаб. С. Петербург. Типографија С. Добродјева, Ковенски пер., собств. д. 14. 1888.

Содержаніе: I. Соломонъ, его жизнь и время. Гл. VIII. — Последніе годы жизни Соломона. — Ф. В. Фаррара, въ переводъ А. П. Лопухина.

II. Поученіе о христіанскихъ храмахъ. — Архиепископа Никанора.

III. Святій равноапостольный князь Владиміръ — просвѣтителъ Руси. — Владиміръ христіанинъ. I. Крещеніе Руси (продолженіе). — И. П. Матченко.

IV. Римская пропаганда, ея исторія и

современное состояніе. — IV. Средства пропаганды. (Продолженіе). — Проф. архим. Никодима Милашъ.

V. Въ дебряхъ современнаго раскола. (Продолженіе). — И. В. Преображенскаго.

VI. Романъ Кузьмина. Разсказъ изъ галицко-русской жизни. Гл. IV—V. Прот. И. Гр. Наумовича.

VII. Внутреннее церковное обозрѣніе. — Изъ бесѣдъ обо всемъ, въ интересахъ міровоззрѣнія. (По поводу нашихъ недавнихъ праздниковъ). О новой жизни для новой Россіи. Понятіе жизни и установокъ ея принциповъ; жизнь въ существѣ и въ фактѣ; высшія понятія какъ единственныя регулятивъ жизни. Конкретная жизнь и — чѣмъ она опредѣляется? Необходимость и здѣсь вышнихъ понятій, подѣ опасеніемъ расхищенія жизни. Что такое расхищеніе жизни? Ретроспективный взглядъ на блжайшее наше прошлое, и какими воззрѣніями опредѣлялось отношеніе вообще къ жизни: рѣчь умственныхъ увлеченій и рядъ такихъ же разочарованій. Переходъ къ такъ называемой дѣловитости жизни, и чѣмъ характеризуется самая дѣловитость, исчерпывается ли подобно дѣловитостью широта жизни. Конкретизмъ (частичность) воззрѣній какъ главнѣйшій врагъ жизни и снова — необходимость высшихъ понятій. Письмо одного жидъ: поучительный взглядъ еврея на свое прошлое и исторію, и великое значеніе подобныхъ воззрѣній для объясненія еврейской живучести. Широта принциповъ (и именн христіанскихъ), какъ единственная охраняющая жизнь сила, и — переходъ къ слѣдующей бесѣдѣ.

VIII. Церковная жизнь у славянъ. — Участіе славянъ въ юбилейныхъ празднествахъ по случаю крещенія Руси. — Телеграмма Штрессмайера и судьба, постигшая ее. — Юбилейное празднество у русскихъ галичанъ, — галицко-русское вече и открытіе во Львовѣ церковно-археологической выставки, — слухъ о созывѣ синода и предстоящія перемѣны въ составѣ галицкаго греко-уніатскаго духовенства. — Угро-русскій „Дістокъ“ о положеніи русскаго населенія Венгріи, — словаки и мадьяры. — Боснія и Герцеговина, подѣ Австрійскимъ управленіемъ: „воплъ о пощады и милости“. — Адресъ чеховъ Оберъ-Прокурору Святѣйшаго Синода. — Король Миланъ и Теодосій Мраочивъ въ дѣлѣ брачнаго развода короля, — посланіе Теодосія, — отзывъ славянскихъ, нѣмецкихъ, англійскихъ газетъ о поступкѣ короля Милана и сербскаго псевдомитрополита. — Постановленіе сербскаго архіерейскаго собора. — Уничтоженіе и продажа церквей въ Румыніи.

IX. Обзоръ журналовъ. — Духовные журналы въ 1888 году: научно богословскія статьи и изслѣдованія — по изученію Св. Писанія и отцовъ и писателей Церкви, — по догматическому и нравственному богословію, — статьи философско-богословскія и апологетическія, — по исторіи религій и вроученій.

X. Новыя книги. — Творенія отцовъ Церкви и апокрифы въ древне русской церковно-учительной литературѣ. — (Продолженіе). — А. И. Пономарева.

XI. Извѣстія и замѣтки. — Катастрофа съ царскимъ повозомъ 17 октяб. — Приѣздъ Царя и торжественная встрѣча его въ Харьковѣ, Москва и Петербургъ. — Речи митроп. Московскаго Іоанникія, архіеп. харьковскаго Амвросія и епископа выборгскаго Антонія.

XII. Книжная лѣтопись. — Книги, выпущенныя съ разрѣшенія духовной цензуры.

XIII. Объявленія.

Друштва и забаве.

Српско. акад. друштво „Зора“ у Бечу прославља 25-годишњицу свога останка приређујући на дан св. Саве 14. (26.) јануара 2889 год.

БЕСЈЕДУ СА ИГРАНКОМ

у дворанама Hôtel „Weisses Ross“ II., Tauborstrasse 8.

На бесједи пјева хор „Зорин“ под управом друштвеног члана Тихомира Остојића философа, а судјелују Ђица Марија Јосифовићева и Гг. Влахо Будмани коаерваториста, Милан Каљевић фармацајт и Милорад Шимић техничар.

Чист приход намијењен је друштвеном фонду. Добровољни прилози примају се са захвалношћу.

Прије подне у 11 часова на свечаној служби бојжој, у капелу оуд. цар. руског посланства пјеваће „Зорин“ хор под управом Т. Остојића, а по његовој композицији.

Адреса за телеграм: „Zora“, Universität Wien.

Одбор.

Распоред: 1. Светосавскз пјесма, пјева збор. — 2. Поздрав, председника „Зоре“ М. Пеџаца. — 3. Д. Јенко: „Химна Зорина“ говори председник одбора за прославу Војислава М. Суботић. — 4. „Mendelssohn's Capriccio E-Moll“, свира на гласовиру Ђица Марија Јосифовићева. — 5. Д. Јенко: „Што Ђутиш“ пјева збор. — 6. Маринковић: „Збогом“ уз пратњу гласовира пјева Г. Милан Каљевић. — 8. Остојић Тих.: „Еј, да је мени“ пјева збор. — 9. Schmidt: „Српске расходије“ свира на гласовиру Гг. Влахо Будмани. — 10. „Поноћ“

Б. Јакшић, декламује Г. Малорад Шимић.
— 11. Топаловић: „Соколи, Соколи“ пјева
збор.

Гласовир Швајгхоферов. Капела г. Ф.
Фарбата.

Почетак тачно у 7^{1/2} часова.

СТЕЧАЈ.

Српском Пољопривредном Друштву
потребан је за канцеларију писар и
администратор.

Дужности су његове ове:

А. Као администратору:

1. Да врши експедицију „Тежака“
тачно и на вријеме, и да води књигу
претплатника и сав рачун о раздавању
листа;

2. Да води тачно преглед о роковима
претплате и извјештава о пропуштеним
роковима, па тромјесечно да подноси извод
о рачуну претплате;

3. Да прима огласе и да о њима
реферире благајнику ради наплате таксе;

4. Да води тачан рачун о клишејима
узетим на употребу и да их по употреби
предаје секретару;

5. Да води рачун и бригу о уредном
длажењу ових листова, који долазе Дру-
штву и да их издаје на читање на реверс
и прима натраг, па да их на концу године
предаје секретару;

6. Да помаже уредницима друштвених
издања при првој коректури;

7. Послове наводне око експедиције
„Тежака“, вршиће и око других књижевних
издања друштвених.

Б. Као писару у канцеларији:

Да помаже у препису израђивању
административних аката у опште и другим
административним пословима; и да води
регистар.

Плата је до 1200 динара годишње,
која ће се издати мјесечно.

Првенство имају школовани пољоприв-
редници.

Рок је за пријаву до 15. јануара 1889.
године.

Господа, која би се примила дужно-
сти, нека се изводе обратити и поднјети
свједоче „Српском Пољопривредном Дру-
штву“ у Биограду, до означеног рока.

Бр. 2747. Из сједнице Управног
Одбора Српског Пољопривредног Друштва
16. Децембра 1888. год. у Биограду.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

НА КЊИЖЕВНИ ЛИСТ

„НОВА ЗЕТА.“

Одлучио сам, да од нове године покренем књижевни лист „Нову Зету“.

Кад бих узимао у обзир узрок, с ког је била „Зета“ престала излазити,
трудно бих се могао наћанити, да је онет покренем; али ја не могу вјеро-
вати, да у српској читалачкој публици не ће наћи читаоца лист, који хоће,
да корјена ухвати у јужноме Српству, у сусједству Гундулићеве колијевке,
на подножју Српскога Парнаса и на огњишту Његошеве појезије.

Да ово књижевно подухеће и слабо буде, као што су сви почетци
трудни и скромни, ја мислим да би га у нашим књижевним круговима жу-
ђели, пријатељски дочекали и очински потпомагали и препоручали, ако ништа
као неку свезу између нас тако раскомаданих, — из скромне жеље, да се бар на
књижевном нашем полу стане радити, да се оствари она дивна мисо Бран-
кова, коју „Нова Зета“ узимље за прву тачку свога програма.

Служећи тој мисли, „Нова Зета“ ће је проучавати, тумачити, његовати;
доносиће из Црне Горе и сусједних јој крајева умјетне и народне умотворине,
земљописне и народописне слике, историчке црте; и пратиће појаве
особито на полу српске лијепе књижевности, приказујући их и претресајући,
ш чега се умољавају сви наши књижевници и књижевници, да пишу „Н. Зети“
по један истисак својих дјела. Осим тога уздам се, да ће „Н. Зети“ у Поморје
шиљати по који прилог кад и кад и наши књижевници из Подунавља, што
би „Нова Зета“ радо доносила баш ради веће српске узајамности и јединства
књижевнога.

За то се овим обраћам на све моје знанце и пријатеље, и на све при-
јатеље опће српске књижевности, да ми набаве по кога предбројника у својој
околини, те тако да ме охрабре и потпомогну у овоме моме подухећу.

„Нова Зета“ ће излазити у мјесечним свескама од три табака формата био-
градске „Отаџбине“ а цијена ће јој бити годишња за Црну Гору ф: 2 а за
све остале српске крајеве ф: 3; и односно на по и на четврт године. Скупља-
њима претплатника уступаам свакога шестога на дар. Претплата изван Црне
Горе може се шиљати на г. Пера Рамадановића, пригородског агента у Кото-
ру; а из Црне Горе уредишћу „Нове Зете“.

Молим све српске и хрватске листове, да овај позив прештапају.

Цетиње, 20 Децембра 1888.

Др Л. Томановић.

ОТКРИТА ПОДПИСКА

НА 1889 ГОДЪ

На больш., ежедневн., политическую, общественную и литературную газету

„РУССКІЙ КУРЬЕРЪ“

(ДЕСЯТЫЙ ГОДЪ).

Десять лѣтъ изданія достаточно, полагаемъ, выяснили характеръ нашей публици-
стической дѣятельности, твердо поставленной нами подъ девизъ: „правда и польза для
отечества“.

Горячо стоя на стражѣ русскихъ и славянскихъ интересовъ и зорко слѣдя за
всеми сторонами общечеловѣческаго прогресса, мы всегда чутко отзывались на все,
что могло по нашему крайнему разумѣнію способствовать къ преуспѣванію русскаго
народа ко благо и славу Россіи.

Всѣ общественные вопросы встрѣчаютъ съ нашей стороны вполне безпристраст-
ную и обстоятельную разработку ихъ.

На ряду съ серьезными публицистическими работами читатели пайдуть въ нашей
газетѣ и матеріалъ для легкаго чтенія — критику, беллетристику, отзывы о театре,
музыкѣ, живописи и свѣдѣнія обо всемъ, что составляетъ „новость и злобу дня“ какъ
въ Россіи, такъ и за границей.

Имѣя во всѣхъ главныхъ городахъ Европы и въ Америкѣ спеціальныхъ корре-
спондентовъ, а также до трехсотъ корреспондентовъ изъ разныхъ мѣстностей Россіи,
мы можемъ знакомить читателей со всемъ, что происходитъ у насъ и въ чужихъ краяхъ.

Передовыя статьи и фельетоны печатаются ежедневно, не исключая праздни-
чныхъ и послѣднихъ дней.

Кромѣ редактора-издателя Н. П. Ланина, принимающаго непосредственное
участіе своими личными публицистическими трудами въ разработку вопросовъ: по
вѣдѣній политикѣ, славянскаго, финансовыхъ, экономическихъ и общественныхъ, въ
газетѣ принимаютъ участіе слѣдующія лица:

Уредник и издавалац Божо Новановић.

Профессоръ О. О. Миллеръ (славянскій вопросъ и литератур. критика), проф.
В. П. Даневскій и проф. А. И. Загоровскій (вопросы политики, права, обще-
ственные и народнаго образованія), Н. П. Аксаковъ (вопросъ славянскій, белле-
тристика), Д. А. Ливевъ (тюремное, патронатство и беллетристика), В. О.
Баудеръ (право политика), А. Е. Серебрякова (по политическому отдѣлу), И.
М. Рева (сельское хозяйство, торговаго промышленнаго интереса и желѣзнодорожное
дѣло), А. Владимировъ (общественные вопросы, по преимуществу объ интересахъ
юго-западнаго края), Г. Тюнинъ (изсѣдованія по расколу), Г. Тютрюмовъ (обще-
ственные вопросы, преимущественно по русскому самоуправленію), М. Пущ-
онъ (юридическіе вопросы), д-ръ В. П. Окориковъ (народное здравіе и общественн я
гигіена), Князь Еникъ (общественные вопросы), графъ Е. А. Салиаъ
(историческій романъ), А. В. Кругловъ, А. Е. Догазовицъ, Ив. Щегловъ
(псевдонимъ), Д. А. Араксовъ (псевдонимъ), Истоманъ (псевдонимъ), (всѣво
беллетристика), С. А. Юрьевъ, С. Н. Филипповъ (критика и библиографія) и многіе другіе публи-
Веневичъ (псевдонимъ) (литератур. критика и библиографія) и многіе другіе публи-
цисты, ученые, писатели, специалисты по разнымъ отраслямъ званія, принимающіе
участіе въ разработкѣ различныхъ вопросовъ по предложенію редакціи. Воскресный
фельетонъ ведется авторомъ, хорошо знакомымъ читателямъ „Русскаго Курьера“ —
Современнымъ чудачкомъ. Ежедневная бесѣда „Дѣла и дѣлишки“ ведется однимъ изъ
известныхъ писателей, взявшимъ псевдонимъ „Сотрудникъ“.

Въ наступающемъ 1889 году, независимо отъ многихъ улучшеній во всѣхъ отъ-
дѣлахъ газеты, въ смыслѣ еще большаго разнообразнаго газетнаго матеріала и еще
большей свѣжести извѣстій, въ фельетонахъ „Русскаго Курьера“, имѣютъ быть напе-
чатаны на ряду съ другими очерками и разсказами и нѣсколько крупныхъ беллетрис-
тическихъ произведеній известныхъ писателей.

Въ первыхъ-же январскихъ номерахъ начнется печатаніемъ:

БОЛЬШОЙ РОМАНЪ ГРАФА ЕВГ. АНД. САЛАСА.

„Русскій Курьеръ“ выходитъ ежедневно въ форматѣ большихъ газетъ по прежней
программѣ.

Телеграммы помѣщаются „Сѣвернаго Телеграфнаго Агентства“ и отъ собственныхъ
корреспондентовъ заграничныхъ и русскихъ.

Всего въ каждомъ номерѣ помѣщается текста, кромѣ объявленій, болѣе 3,000
строкъ.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:

Съ доставкою въ Москвѣ:			Съ пересылкою во все города:			Заграницу:		
На годъ	9 р.	— к.	На годъ	10 р.	— к.	На годъ	20 р.	— к.
„ 6 мѣс.	5 „	— „	„ 6 мѣс.	6 „	— „	„ 6 мѣс.	10 „	— „
„ 3 „	2 „	75 „	„ 3 „	3 „	— „	„ 3 „	6 „	— „
„ 1 „	1 „	10 „	„ 1 „	1 „	25 „	„ 1 „	2 „	50 „

1. Подписка принимается съ 1-го по 1-е каждого мѣсяца и не далѣе конца года.

2. Г-г. иногородніе, при возобновленіи подписки, благоволятъ прилагать свой
печатный адресъ.

3. За перемѣну адреса городского и иногородняго—30 коп. При перемѣнѣ город-
скаго на иногородній доплачивается разниця въ цѣнѣ подписки.

Редакція и контора изданія: Москва, Москворѣцкій мостъ, домъ Н. П.
Ланина.

Редакторъ-издатель:

Н. П. ЛАНИНЪ.

ОГЛАСИ.

(JAMES MILES & SON)

JAMES MILES & SON,

61, Farringdon road, 61,

London, E. C.

Непосреднаго увозъ умѣтничко робе, слика, гла-
совира, часовника (сахатова) сваке врете, ковина
од серебра, злата и туча, драгога каменъ, порцулана,
судова (керамике), путаца, рукавица, четакъ, и
т. д. и т. д.

Услуге се нуде поузданимъ кућама.

13—30

ОПШТА АГЕНЦИЈА

C. M. MÜLLER;

Hatton Chambers, Hatton Garden,

London, E. C.

Прима се представништва знатнихъ и поузда-
нихъ трг. кућа у свакој врсти трговине. Пошљања,
купувана и продаје по наредби.

Знатна стоваришта претворена су у инглеску
вадругу.

13—30

СВЕЗЕ ПРВЕ ВРСТЕ.

ПОЗИВА

ваѣане агенте, да продају руске

лозове са добитцима, солидна

банкарска кућа у Петрограду.

С понудама ваѣа се обраћати:

ГЕНРИХУ БЛОКЪ,

57, Невскій,

С. Петербургъ (Россія.)

(10—10)

ПАДАВИЦА.

Болест о којој се до сад мислило да
нема лијека,

ПАДАВИЦУ

Као и све болести од живаца умијемъ
ја сасвимъ излѣчити, по новомъ начину,
у најкраћемъ року и подъ жемствомъ.

Јавите ми доба боликова и од кадъ
болује.

Лијек, начинъ употребе и т. д. шаљемъ
текъ ми се пошљу 25 франка.

Христ. J. Семан.

Chst. J. Seemann.

Berlin

(8—12)

139. Schönhauser Allée 139.

Карло Ђиљен.

У књ. црног. државној штампарији.